

22110251

SERBIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SERBE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SERBIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)
Mercredi 11 mai 2011 (matin)
Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Напишите коментар на **један** од наведених текстова:

1.

Професор није хтео да се помири са тим да му је дете музички незаинтересовано, па је прегао да му помогне. Прво му је направио цитру, да лакше учи. Нек пребира, нек се забавља. Није баш помагало.

Синак мој, вапио је већ уплашени хоровађа, као да говори са одраслим човеком, музика је живи пулс свега што те окружује. Она је ритам поретка ствари и света. Ако је не распознајеш, осуђен си на терор шума, на дивљину без хармоније и лепоте. Геда је после причао да је у тим приликама обично бројао у себи, да би изгледао озбиљно. Без музике ћеш живети у вечитом понору халабуке, неосетљив на богатство тоналних низова, као неко дрво, ова чаша, или онај онде кактус, уливао му је отац у главу. Ево, слушај ово, па му изведе прво неку веселу дечју песмицу, па какав моцартовски пасаж, па други, трећи. Надао се у чудо. Можда ће некако радом и љубављу успети да пробуди синовљев музички дар, јер ипак, мора да он постоји у њему, само је потиснут, малиша га просто још није ни свестан, треба му помоћи да га открије у себи и да га заволи. Упореди ти сам и кажи шта је лепше, ово што ћу ти сад свирати, па му прелудира и певуши неки фини напев, или кричање и тресак кад се сручи разбијено стакло. Па јесте, дабоме да је ово лепше. Ајде, сад да ово отпевамо заједно, па опет свирка, погађање тонова. Знао је професор добро да ту нема лека. Те своје упорне покушаје правдао је пред женом тиме да је њихова дужност да од сина направе барем доброг слушаоца музике, кад му већ није дато да може сам да је изводи. Треба да га упутимо у то шта је леп тон, да препозна 20 финоћу мелодије и нијансу извођења. Радиле су месецима са њим, па га онда једно време пунте да се одмори и издува, па опет наставе. Свирали су му, певали утроје, учили га песмице, исправљали, тумачили, куцкали ритам. Понови сад ово: ри-ра-рам-пам, пам, па-ра-ра-ра-аа. Ајде, сад ти то сам откуцај и отпевај. Не, не, него овако, па му дају интонацију. Док нису кренуле ове систематске лекције, Геда је често певао. Пошто 25 је био весео дечарац, он је, као сви беслухисти, увек први почињао песму, и знао све речи напамет. Кад су почели ови часови, уста су му се просто затворила. Плашио се да пусти гласка од себе. Јесу му се неке од тих мелодијица што су му свирали допадале, али му је све заједно било напорно и досадно. Отимао се, бежао, кашљао, измишљао да га боли грло. Иако је знао да је ствар безнадежна, фини музичар какав је био његов отац, 30 није могао да допусти да музика, која осваја чула осетљива човека, без обзира на степен музикалности, оставља његовог сина тако равнодушним. Ово нам је дете од дрвета, брцао се на своју жену.

Нећу, рекао му је Геда одлучно једнога дана кад му је одсвирао неку арију и чекао да је он понови за њим. Нећу ово више да радим. Мука ми је и од вас и од ваше свирке. Тата, 35 пусти ме на миру. Ето, певајте вас двоје, викнуо је и побегао у двориште. Имао је тада десет година. Дете је потпуно у праву, рекла је мати. Двогодишња операција буђења Гединог слуха је тога дана завршена, али не и очева доживотна тиха и потмула патња што му је син, по његовом мишљењу, био тако ускраћен од природе.

Вида Огњеновић: *Кућа мртвих мириса*, Просвета, Београд (1995)

- Коментаришите значај породичних односа приказаних у одломку.
- Како приповедач утиче на слику коју читалац ствара о оцу?
- Каквим је језиком писан одломак и шта је тиме постигнуто?
- Изложите и образложите своје утиске у вези са одломком.

2.

ОГРАДА НА КРАЈУ БЕОГРАДА

На самом крају Београда
Уздиже се стара ограда,

Засута асфалтом – очврслом лавом
А с друге стране обрасла травом.

5 За оградом, у зрелој тузи,
Шуморе жути кукурузи.

Ти кукурузи у предграђу
С ветром се, у поноћ, насамо нађу,

10 Јави се, у септембру, њива цела
Хуком далеких, пустих села.

Тај ћув нас подсети, невесело,
На детињство, на родно село.

Хукне: њива се наругуши,
И блесну старе звезде у души.

15 Стојимо покрај сивога плота,
На граници између два живота.

Са ове стране ограде: град.
Са оне: Србија и месец млад.

20 Са ове: трамвај, и два киоска.
Са оне: тишина, црна, сеоска.

Лево: блистају Теразије.
Десно: мрак све до Мале Азије.

Овде: ноћ, топла и кратка.
Тамо: године без повратка.

25 Ој, Београде, Београде,
Тужно је стати крај те ограде.

И чути то што у вечној тузи
Шушкају зрели кукурузи.

Милован Данојлић: *Разгоревање ватре*, ЗДМ, НБС, СКЗ, Београд (2000)

- Шта на основу песме можете да закључите о животу лирског субјекта и његовим осећањима?
  - Испитајте улогу и значења контраста који се појављују у песми.
  - Коментаришите визуелне и звучне елементе песме, као и однос форме песме и важнијих мотива који се у њој појављују.
  - Шта је за вас у песми најупечатљивије и због чега?
-